

Memnû mine's-Sarf (Gayri Munsarif İsimler)

---

12. Ünite: Adım Adım Konu
Anlatımı ve Örnekler

Kural Dışı Olanlar: Memnû mine's-Sarf Nedir?

TANIM

Tenvin ve Kesra (esre) kabul etmeyen, cer hali fetha ile olan isimlerdir.

THE VISUAL EQUATION

✗ د (Dammatan), ء (Fathatan), ِ (Kasratan)

Tenvin Yok

✗ ِ (Kasra)

Kesra Yok

✓ َ (Fatha)

Yerine Fetha alır.

Munsarif (Normal)	Gayri Munsarif (Memnû)
مُحَمَّدٌ (Raf) Muhammedun	أَحْمَدُ (Raf) Ahmedu
مُحَمَّدًا (Nasb) Muhammeden	أَحْمَدَ (Nasb) Ahmede
مُحَمَّدٍ (Cer) Muhammedin	⚠ أَحْمَدَ Dikkat: Cer hali Fetha ile dir!

Bu İsimler 4 Ana Grupta İncelenir

1. Alemler
(Özel İsimler)

2. Sıfatlar
(Adjectives)

**3. Müntehel
Cumû**
(Sîga / Çoğullar)

4. Elif-i Te'nis
(Müenneslik Elifi)

Bu gruptaki kelimeler '**Tenvin**' ve '**Kesra**' almazlar.

1. Grup: Alemler (Özel İsimler) - A

Hangi özel isimler tenvin almaz?

Müennes (Dişil) İsimler

Tüm kadın isimleri ve sonunda dişilik alameti olan erkek isimleri.

- ✓ Zeynep (زَيْنَبُ)
- ✓ Fatıma (فَاطِمَةُ)
- ✓ Meryem (مَرْيَمُ)
- ✓ Hamza (حَمْزَةُ)

Acemî (Yabancı) İsimler

Arapça kökenli olmayan, 3 harften fazla isimler.

İbrahim (إِبْرَاهِيمُ)
İsmail (إِسْمَاعِيلُ)
Londra (لَنْدُنُ)

Mürekkep Meczi (Birleşik İsimler)

İki kelimenin kaynaşması.

Hadramevt (حَضْرَمَوْتُ)
Baalbek (بَعْلَبَكْ)

1. Grup: Alemler (Özel İsimler) - B

Sonunda Elif-Nun (ان) Olanlar

Sonuna ek (zaid) elif ve nun gelmiş isimler.

- ✓ Osman (عُثْمَانُ)
- ✓ Ramazan (رَمَازَانُ)
- ✓ Affan (عَفَّانُ)

Fiil Vezninde Olanlar

Yapıca fiile benzeyen isimler
(Yef'alu / Af'alu kalıbı).

- ✓ Ahmed (أَحْمَدُ)
- ✓ Yezid (يَزِيدُ)
- ✓ Yeşkur (يَشْكُرُ)

Fu'al (فُعْلُ) Vezninde Olanlar

Özel bir kalıptır.

- ✓ Ömer (عُمَرُ)
- ✓ Zühal (زَحْلُ)

2. Grup: Sıfatlar

Hangi sıfatlar tenvin almaz?

Fa'lân (فَعْلَان) Vezni	Af'al (أَفْعَلُ) Vezni	Sayılar (1-10)	İstisna Kelime
Müennesi "Fa'lâ" olanlar.	Renkler, kusurlar ve üstünlük sıfatları.	"Fu'al" ve "Mef'al" vezninde olanlar.	'Uhar' (أُحَرُّ)
✓ Gaḍbân (غَضْبَان) - Kızgın	● Ahmer (أَحْمَر) - Kırmızı	Mesnâ (مَنْثَى)	'Uhar' (أُحَرُّ)
✓ Atşân (عَطْشَان) - Susuz	● Esved (أَسْوَدُ) - Siyah	Sülâs (ثَلَاثُ)	
	Ekber (أَكْبَر) - En büyük		

3. Grup: Müntehel Cumû (Sîga)

Sonu Gelmeyen Çokluk / Super Plurals

Cem'in son noktasıdır. Ortasında bir 'Elif' ve ondan sonra 2 veya 3 harf bulunur.

|

Elif + 2 Harf

Pattern: Mefâil (مَفَاعِلْ)

- ✓ Mesâcid (مَسَاجِدْ)
- ✓ Maâhid (مَعَاهِدْ)

Elif + 3 Harf (Ortası Sâkin/Ye)

Pattern: Mefâil (مَفَاعِلْ)

- ✓ Masâbîh (مَصَابِيحْ)
- ✓ Mefâtîh (مَفَاتِيحْ)

4. Grup: Elif-i Te'nis (Müenneslik Elifi)

Sonunda dişilik alameti olarak 'Elif' bulunan isimlerdir.

Elif-i Maksûre (Kısa Elif - ی)

ی

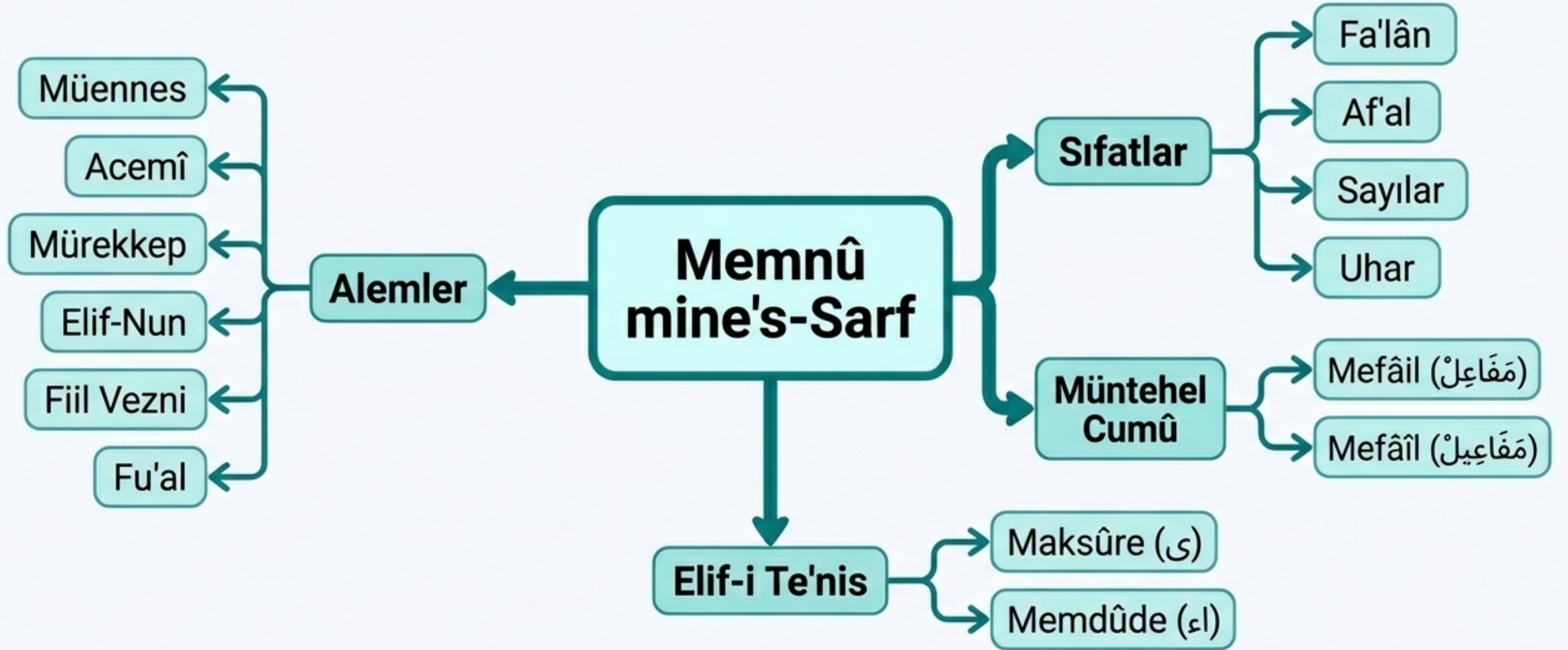
- ✓ Kübrâ (کُبْرَى)
- ✓ Selmâ (سَلْمَى)
- ✓ Zikrâ (ذُكْرَى)

Elif-i Memdûde (Uzun Elif - اء)

اء

- ✓ Sahra (صَحْرَاء)
- ✓ Beyda (بَيْضَاء)
- ✓ Şuarâ (شَعْرَاء)

Özet Tablo: Memnû mine's-Sarf Ağacı

KURAL: Tenvin YOK, Kesra YOK.

Kural Ne Zaman Bozulur? (İstisnalar)

Bu isimler 'El' (ال) takısı aldıklarında veya 'Muzaf' olduklarında kural bozulur ve **KESRA** alırlar.

Normal (Memnû)

fi mesâcide (فِي مَسَاجِدَ)

Fetha alır.

İstisna 1 (El Takısı)

fi'l-mesâcidi (فِي الْمَسَاجِدِ)

El takısı var -> Kesra alır.

İstisna 2 (Muzaf)

fi mesâcidi'l-medine
(فِي مَسَاجِدِ الْمَدِينَةِ)

Muzaf oldu -> Kesra alır.

Ayetlerle Örnekler

...bi masâbîha...

(وَمَصَابِيحَ)

(Fussilet, 12)

Harf-i cer (bi) var
ama kelime **Fetha** ile
bitmiş (Masâbîha).
Çünkü **Müntehel**
Cumû.

...ismuhu Ahmedu.

(اِسْمُهُ اَحْمَدُ)

(Saff, 6)

Ahmed, **tenvin**
almamıştır. Çünkü
Fiil vezninde **özel isim**.

...gadbâne esifâ.

(غَضْبَانَ اَسِفًا)

(A'râf, 150)

Gadbân **tenvin**
almamıştır. Çünkü
Fa'lân vezninde **sıfat**.

Dikkat Edelim: Doğru Kullanım

✗ Wrong

Sâfertu ila Londrin (لَنْدَرِن)

✓ Right

Sâfertu ila Londra (لَنْدَن)

Reason

Yabancı isim (Acemî),
kesra/tenvin almaz.

Londra →

✗ Wrong

Ahmedun (أَحْمَدُ)

✓ Right

Ahmedu (أَحْمَدُ)

Reason

Fiil vezninde isim,
tenvin almaz.

Ahmedu → أَحْمَدُ

✗ Wrong

Amyâin (عَمِيَاءُ)

✓ Right

Amyâe (عَمِيَاءُ)

Reason

Elif-i memdûde,
kesra almaz.

Amyâe → عَمِيَاءُ

Alıştırma: Kuralı Değiştirelim

Aşağıdaki cümleleri 'El' takısı veya tamlama ekleyerek **munsarif** (kesra alır) hale getirin.

From:

Tenezzahtu fi hadâika
(حَدَائِقَ) cemîletin.
(Memnû - Fetha)

El Takısı Ekle

To:

Tenezzahtu fi el-hadâiki
(الْحَدَائِقِ) 'l-cemîleti.
(Munsarif - Kesra)

From:

Sallaytu fi mesâcide
(مَسَاجِدَ) kebîretin.
(Memnû - Fetha)

Muzaf Yap

To:

Sallaytu fi mesâcidi
(مَسَاجِدِ) 'l-karyeti.
(Munsarif - Kesra)

Sık Karşılaşılan Kelimeler Listesi

Özel İsimler

Mekke (مَكَّة)
Zeyneb (زَيْنَبُ)
Hamza (حَمْزَة)
İbrahim (إِبْرَاهِيم)
İsmail (إِسْمَاعِيلُ)
Osman (عُثْمَانُ)
Ömer (عُمَر)

Sıfatlar

Ahsen (أَحْسَنُ)
Ekber (أَكْبَرُ)
Efdal (أَفْضَلُ)
Atşân (عَطْشَانُ)
Mesnâ (مَثْنَى)
Uhar (أَخْرُ)

Çoğullar & Diğer

Mesâcid (مَسَاجِدُ)
Masâbîh (مَصَابِيحُ)
Medâris (مَدَارِسُ)
Sahra (صَحْرَاءُ)
Kübra (كُبْرَى)

Özet ve Sonuç

- Memnû mine's-Sarf, **tenvin** ve **kesra** kabul etmeyen isimlerdir.
- Cer hallerinde **KESRA** yerine **FETHA** alırlar.
- Özel isimler, sıfatlar ve belirli çoğullar bu gruba girer.
- Kelime başına '**El**' (ال) alırsa veya muzaf olursa kural bozulur ve **KESRA** alırlar.

Başarılar! (Good Luck!)